

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Г. О. Бірта
(підпис) (підписати, прізвище)

« 25 » _____ серпня _____ 2023_ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни__ «Управління безпечністю непродовольчих товарів»_
освітня програма/спеціалізація _____ «Експертиза та митна справа»____
_____ «Товарознавство і торговельне підприємництво»_____

спеціальність _076_ «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»_____
(код) (назва спеціальності)

галузь знань _ 07 _____ Управління та адміністрування _____
(код) (назва галузі знань)

ступінь вищої освіти _____ бакалавр _____
(бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління безпечністю непродовольчих товарів» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи
Протокол від «_25_» _серпня_ 2023__ року № _1_

Полтава _2023__

Укладач: Рачинська З. П., старший викладач ТБЕМС

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Експертиза та митна справа», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня бакалавр

(підпис) О. В. Кириченко
(ініціали, прізвище)
«_25_»__08_____2023_ року

Гарант освітньої програми «Товарознавство і торговельне підприємництво», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня бакалавр

(підпис) Ю.Г. Бургу
(ініціали, прізвище)
«_25_»__08_____2023_ року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Розділ 6. Інформаційні джерела

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни Управління безпечністю непродовольчих товарів

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> Безпека. Безпека життєдіяльності. Основи охорони праці, Методи хімічного аналізу, Товарні аспекти якості продукції, Хімія, Промислова сировина, Матеріалознавство та основи технологій виробництва товарів. <i>Постреквізити:</i> Експертиза нехарчової продукції, Основи експертної оцінки, Промислові інновації, Державний ринковий нагляд,	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	3 курс, 6 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	4 кредити/2 модулі	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр ____.		
- лекції: 16 год		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 32 год		
- самостійна робота: 72 год		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		
Заочна форма навчання		
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр <u>90</u> .		
- лекції: 2 семестр ____.		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 2 семестр ____.		
- самостійна робота: 2 семестр ____.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): 2 семестр <u>ПМК</u>		

Розділ 2. Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни – це набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу визначати небезпечні фактор, що впливають на безпечність непродовольчих товарів, зокрема, знань, потрібних для проведення оцінки потенційної небезпеки сучасних товарів народного споживання, новими матеріалами, електромагнітними і механічними полями, шумом, вібрацією, небезпечних складових непродовольчих товарів, небезпечний вплив на здоров'я людини.

Таблиця 2 – Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
-------------------------------	--

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (ПР05); • Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів (ПР15) 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності (СК05);

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Показники безпечності непродовольчих товарів

Фактори, що впливають на здоров'я людини, шляхи надходження в організм шкідливих речовин та плив негативних факторів. Дія іонізуючого випромінювання, радіації, вібрації, акустичних коливань на організм людини. Можливості зниження концентрації шкідливих речовин. Контроль за дотриманням норм. Джерела надходження в товари отруйних речовин, вплив на здоров'я людей негативних складових. Основні види та особливості небезпечних факторів, та небезпечні складники непродовольчих товарів.

Шкідливі речовини, що можуть виділятися з непродовольчих товарів у навколишнє середовище. Вплив шкідливих сполук на здоров'я людини .

Тема 2. Безпечність використання товарів з полімерних матеріалів.

Вивчення особливостей маркування та застосування полімерних матеріалів.

Особливості шкідливої дії на організм людини сполук, які виділяються з полімерних матеріалів. Переваги поліпропілену, вид переробки який застосовується для поліетилентерефталату Тривалість і кількість виділення шкідливих речовин із полімерів. Хімічна природа полімерних речовини. Правила поводження із синтетичними полімерними матеріалами. Хімічні сполуки, які виділяються в процесі реакцій полімерів.

Тема 3. Безпечність використання посуду з різних матеріалів.

Тефлоновий посуд: переваги і недоліки використання. Безпечність використання одноразового посуду. Переваги і недоліки посуду із різних матеріалів. Особливості вимог до посуду залежно від типу плит. Посуд із вторинних сплавів алюмінію з внутрішнім і зовнішнім поліруванням. Залізо і чавун (без покриття). Склад компонентів керамічних фарби. Особливості скляної тари. Найнебезпечніший посуд.

Тема 4. Безпечність будівельних матеріалів, їх вплив на організм людини

Антипірени, речовини, які використовують для підвищення пожежної безпечності матеріалів для меблів.

Стабілізація меблів. Меблі з дерева: нешкідливість за показниками безпеки.

Порівняння ДВП і ДСП з точки зору безпечності для людини. гранично допустимі концентрації летких хімічних речовин, які виділяються під час

експлуатації меблів у повітря житлових приміщень. Показники безпеки меблів за вмістом радіонуклідів. опишіть показники механічної безпеки для меблевих товарів. Показники біологічної безпеки меблів. Особливості поділу ДСП (деревно-стружкових плит) на класи залежно від вмісту формальдегіду. Особливості поділу на класи плит деревинно-волокнистих середньої щільності (МДФ).

Тема 5. Безпечність товарів побутової хімії, вплив на здоров'я людини

Небезпечні речовини, що містяться в мийних засобах і засобах для чищення. Небезпечність триполіфосфату натрію, що міститься в пральному порошку. Основні типи відбілювачів. Рекомендації щодо застосування засобів. Шкідлива дія на організм людини окремих компонентів. Небезпечні сполуки, що утворюються з хлору. Небезпечність фреонів і аерозольно-розпилювальних товарах

Тема 6. Безпечність використання парфумерно-косметичних виробів

Ретиноїди і мінеральні масла як компоненти косметичних засобів. Аналіз компонентів декоративної косметики з точки зору її безпечності. Назва компоненту декоративної косметики Цільове призначення Шкідлива дія на організм людини. Обов'язкові показники безпеки для здоров'я людини продукції парфумерно-косметичної промисловості. Мікробіологічні показники безпечності парфумерно-косметичних виробів. Токсикологічні показники безпеки парфумерно-косметичної продукції

Тема 7. Безпечність матеріалів для одягу

Використання барвників у текстильні промисловості. Гігієнічні вимоги до одягу. Перелік заборонених барвників, що викликають алергію. Заборонені вогнестійкі сполуки, які містяться в текстильних виробках. Перелік хімічних речовин, що виділяються із сурових текстильних матеріалів натурального та хімічного походження. Обробка, яка не повинна надавати виробам запаху, особливо неприємного, змінювати їх фізико-механічні і гігієнічні властивості перешкоджати фарбуванню. Обробка, яка не повинна надавати виробам запаху, особливо неприємного, змінювати їх фізико-механічні і гігієнічні властивості перешкоджати фарбуванню.

Тема 8. Безпечність використання взуття

Фактори підвищення міграції шкідливих речовин із синтетичних матеріалів для взуття. Перелік хімічних речовин які містяться у дорослому та дитячому взутті, їх плив на здоров'я. Перелік концентрації шкідливих речовин хімічних речовин які містяться у взутті, їх плив на здоров'я. Рівні деяких показників хімічного складу та фізико- механічних показників, для повної оцінки якості шкір.. Міграція шкідливих речовин.

Розділ 4 Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4 – Тематичний план навчальної дисципліни Управління безпечністю непродовольчих товарів

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1 . Управління безпечністю непродовольчих товарів					
Тема 1. Показники безпечністі непродовольчих товарів 1.Законодавчо-нормативне забезпечення безпечністі непродовольчих товарів в Україні. 2.Поняття та показники безпечністі. 3.Характеристика основних видів безпечністі непродовольчих товарів	2	Практичне заняття 1 Радіаційна й електрична безпечністі непродовольчих товарів 1. Характеристика основних видів радіації. 2. Відмінність внутрішнього і зовнішнього поромінювання 3. Зміни в організмі людини при радіоактивному випромінюванні 4. Відмінність природної і штучної радіоактивності	2	Підготувати доповідь на тему «Характеристика відомих радіоактивних хімічних елементів». Підготувати реферат на тему «Основні види радіації: відмінні особливості, вплив на здоров'я людей».	6
Тема 2. Безпечність використання товарів з полімерних матеріалів 1. Властивості полімерних матеріалів 2. Найпоширеніші полімерні матеріали-пластмаси. Вплив на здоров'я та довкілля 3. Правила поводження із синтетичними полімерними матеріалами	2	Практичне заняття 2 Безпечність використання товарів з полімерних матеріалів 1.Вивчення особливостей маркування та застосування полімерних матеріалів 2.Шкідлива дія сполук, які виділяються з полімерного посуду	2	Підготувати реферат на тему «Сировина при виробництві полімерів».	6
Тема 3. Безпечність використання посуду з різних матеріалів 1.Загальна характеристика матеріалів які використовуються при виробництві посуду 2.Безпечність окремих видів посуду та рекомендації щодо його вибору	2	Практичне заняття 3 Безпечність використання посуду із різних матеріалів 1. Переваги і недоліки використання алюмінієвого посуду 2. Дайте характеристику безпечністі посуду з порцеляни, фаянсу і кераміки 3. Посуд з якого матеріалу може бути небезпечний, з точки зору радіоактивності 4. Силіконовий посуд	2	Підготувати доповіді на теми: «Тефлоновий посуд: переваги і недоліки використання», «Безпечність використання одноразового посуду».	6

<p>Тема 4. Безпечність будівельних матеріалів, їх вплив на організм людини</p> <p>1 Вплив будівельних матеріалів</p> <p>2 Хімічний склад будівельних матеріалів, складові які шкідливі для здоров'я</p>	2	<p>Практичне заняття 4</p> <p>Безпечність використання меблів</p> <p>1. Основна сировина для виробництва меблів.</p> <p>2. Сутність безпечності меблів</p> <p>3. Поняття «механічна безпечність» меблів</p> <p>4. Порівняйте плити ДСП і МДФ з точки зору гігієнічності.</p>	2	<p>Підготувати доповіді на теми: «Меблі з дерева: нешкідливість за показниками безпеки», «Порівняння ДВП і ДСП з точки зору безпечності для людини»</p>	4
		<p>Практичне заняття 5</p> <p>Безпечність використання будівельних матеріалів</p> <p>1. Шкідливі речовини в клеях.</p> <p>2. Шкідливі речовини в лакофарбних товарах.</p> <p>3. Шкідливість лінолеуму</p>	2		4
Модуль 2. Організаційні вимоги до безпечності непродовольчих товарів					
<p>Тема 5. Безпечність товарів побутової хімії, вплив на здоров'я людини</p> <p>1. Шкідливість побутової хімії</p> <p>2. Побутові хімічні засоби та здоров'я людини</p> <p>3. Актуальність безпеки побутової хімії</p>	2	<p>Практичне заняття 6</p> <p>Безпечність товарів побутової хімії</p> <p>1. У чому полягає небезпечність триполіфосфату натрію, який міститься в пральному порошку</p> <p>2. Назвіть основні типи відбілювачів.</p> <p>3. Характеристика ензимів, які входять до складу пральних порошоків</p> <p>4. Токсичні сполуки можуть утворюватися із хлору</p>	2	<p>Підготувати доповіді на теми: «Отрутохімікати, відбілюючі і дезінфікуючі речовини»; «Вміст небезпечних речовин, які містяться в мийних і засобах для чищення».</p>	4
		<p>Практичне заняття 7</p> <p>Безпечність товарів побутової хімії</p> <p>1. Шляхи проникання в організм людини синтетичних мийних засобів</p> <p>2. Відмінність безфосфатних пральних порошоків</p>	2		4

<p>Тема 6. Безпечність використання парфумерно-косметичних виробів</p> <p>1. Фактори, які формують споживні властивості парфумерних товарів, вимоги до якості парфумерних товарів.</p> <p>2. Фактори, які формують споживні властивості косметичних товарів, вимоги до якості косметичних товарів.</p> <p>3. Перелік складових парфумерно-косметичних товарів, їх вплив на організм людини</p>	2	<p>Практичне заняття 8</p> <p>Безпечність парфумерно-косметичних товарів</p> <p>1. Хімічні показники безпеки парфумерно-косметичної продукції</p> <p>2. Токсикологічні показники безпеки парфумерно-косметичної продукції</p> <p>3. Мікробіологічні показники безпеки парфумерно-косметичної продукції</p>	2	<p>Підготувати доповіді на теми:</p> <p>«Обов'язкові показники безпеки для здоров'я людини продукції парфумерно-косметичної промисловості»;</p> <p>«Мікробіологічні показники безпеки парфумерно-косметичних виробів».</p>	8
<p>Тема 7. Безпечність матеріалів для одягу</p> <p>1. Якісні вимоги до одягу та показники якості швейних виробів.</p> <p>2. Вимоги безпеки до одягу та матеріалів</p> <p>3. Додатки для виробництва тканин</p> <p>4. Використання хімічних речовин у текстильній промисловості та їх токсикологічна характеристика</p>	2	<p>Практичне заняття 9</p> <p>Токсикологічна характеристика хімічних речовин, які використовуються у текстильній промисловості</p> <p>1. Показник вологопоглинання</p> <p>2. Показник капілярності</p> <p>3. Показник гігроскопічності</p> <p>4. Волокна які найбільш ефективно використовуються у білизняних матеріалах</p> <p>5. Показники які найбільш важливі для літнього одягу</p>	2	<p>Підготувати доповідь на тему</p> <p>«Використання барвників у текстильній промисловості».</p> <p>Підготувати реферат на тему «Гігієнічні вимоги до дитячого одягу».</p>	6
<p>Тема 8. Безпечність використання взуття</p> <p>1. Гігієнічні вимоги до взуття</p> <p>2. Вимоги до якості взуттєвих матеріалів</p> <p>3. Вплив на організм людини</p>	2	<p>Практичне заняття 10</p> <p>Показники безпеки матеріалів для взуття</p> <p>1. Гігієнічні вимоги до взуття.</p> <p>2. Довговічність взуття</p> <p>3. Класифікація матеріалів для взуття</p> <p>4. Властивості які повинні мати матеріали для низу взуття</p>	2	<p>Підготувати доповідь на тему «Норми показників фізико-гігієнічних властивостей, що характеризують якість взуттєвих картонів».</p> <p>Підготувати реферат на тему «Деструкція компонентів синтетичних шкір».</p>	6

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Підсумковий контроль: ПМК (залік)	
Разом	100

Таблиця 5.2 – Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	Участь у наукових гуртках	10
	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Санітарний нагляд і контроль за безпекою застосування полімерних матеріалів і тари, призначених для контакту з продовольчими товарами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: \www/ URL: http://ebooktime.net/book_47_glava_54_10.10 - Загол. з екрану.
2. Про затвердження технічного регламенту безпеки іграшок [Електронний ресурс]. – Режим доступу : \www/ URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/901-2008-п> - Загол. з екрану.
3. Гігієнічні вимоги щодо дослідження безпечності текстильних, шкіряних та хутрових матеріалів і виробів з них в проекті дсанпін «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Гігієнічні регламенти використання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : \www/ URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Spt/2010_2-3/str96.pdf. – Загол. з екрану.
4. Вплив фосфатної побутової хімії на людину [Електронний ресурс]. – Режим доступу : \www/ URL: <http://www.ecotrend.com.ua/ukrain/statti/descript.php?id=2>. – Загол. з екрану.
5. Класифікація товарів побутової хімії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: \www/URL: http://www.referatcentral.org.ua/chemistry_load.php?id=40. – Загол. з екрану.
6. Державні санітарні правила і норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: \www/URL: <http://uazakon.com/document/spart56/inx56713.htm>. – Загол. з екрану.
7. Дудла І. Гармонізація вимог до безпечності лакофарбових матеріалів в Україні та ЄС. Товари і ринки. 2016. № 1. С. 222–235.
8. Лір В. Безпека товарів і послуг як пріоритетна сфера технічного регулювання. Охорона праці. 2014. №9. С.34–37.
9. Фізіолого-гігієнічні аспекти оцінки якості продуктів [Текст] : підручник / Л. Ф. Павлоцька, Н. В. Дуденко, В. В. Євлаш, [та ін.]. – Харків : Світ книг, 2016. – 532 с.
10. Експертиза товарів [Текст] : практикум : навч. посібник / А. П. Батутіна, І. В. Ємченко, А. О. Троякова. – 2-ге вид., стер. – Львів : Магнолія-2006 , 2017. – 396 с. + Електрон. зміст . – Режим доступу: локальна мережа ПУЕТ
11. ДСТУ ISO 9000-2001: Системи управління якістю. Основні положення та словник. К.: Держстандарт України, 2001.
12. www.codex.co.ua (сайт Комісії з Кодексу Аліментаріус)
13. <http://uazakon.com/> (Інформаційно-правовий портал «Закони України»)
14. <http://codex.co.ua> (сайт Національної Комісії з Кодексу Аліментаріус)
15. www.haccpallianct.org (Міжнародний Альянс НАССР)

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- **Пакет програмних продуктів Microsoft Office.**